

pady, shora již zmíněnými, přistupuje totiž ještě další stejně závažný rozdíl, spočívající v tom, že podle zmínky v důvodech rozhodnutí nejvyššího soudu došlo mezi oběma účastníky výstupu ke vzájemné slovní potýčce, rozsudek první stolice shledal pak výroky o b o u s t r a n, v nichž potýčka vyvrcholila, urážlivými. Nehledě tudíž ani k tomu, že rozhodnutím nejvyššího soudu byly rozsudky obou stolic, proti nimž směřovala zmateční stížnost na záštitu zákona, a které se vztahovaly jen na jednoho z obou účastníků výstupu, zrušeny a dotyčný obžalovaný zároveň podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn byl z obžaloby pro přestupek ve smyslu §u 312 tr. zák. — podle důvodů rozhodnutí především proto, že v jeho výroku nelze vůbec spatřovati obsahu urážlivého a tedy ani skutkové povahy uvedeného přestupku, — zrušovací soud právem dospěl k závěru, že v dotyčném případě nešlo o ochranu veřejné autority napadené úřední osoby, nýbrž o ochranu její osobní cti, která chráněna je zvláštními ustanoveními trestního zákona.

Že právní názor vyslovený v řečeném rozhodnutí nejvyššího soudu nesluší pojímati v onom všeobecném smyslu, jaký mu přikládá odvolací soud, je patrné z rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 9. května 1925 č. j. Zm II 106/25, Sb. n. s. č. 1979, v němž dochází při řešení obdobné právní otázky, týkající se zločinu podle §u 153 tr. zák. výrazu hledisko nepoměrně užší větou: »Nedopouští se zločinu podle §u 153 tr. zák., kdo, vykonávaje sám současně své úřední povinnosti, ublíží na těle jiné úřední osobě, s ním v téže místnosti úřadující, leč mu byla jemu nadřízenou.« Netřeba znovu zdůrazňovati zjev, shora již zmíněný a s hlediska uvedeného právního názoru tím většího významu nabývající, že totiž v projednávaném nyní případě šlo o vrchnostenské osoby, úředně ustanovené a činné ve dvou vzájemně naprosto rozdílných oborech veřejné správy. Rozsudek odvolacího soudu dospívá sice k závěru, že i v daném případě s t ř e t l y se dvě autority, které obě požívají ochrany §u 68 tr. zák. Než výraz »střetnutí se«, který by snadno mohl zavdati podnět k domněnce, jakoby také mezi účastníky výstupu, tvořícího podklad rozsudku, bylo došlo k vzájemné kontroverzi, zabočivší se strany súčasného vrchního četnického strážmistra a obecního strážníka na půdu s hlediska dotčených předpisů zejména §u 312 tr. zák. závadnou, nenachází, pokud mu měl býti přikládán tento smysl, ni žádná opora ve skutkových zjištěních rozsudkových, z nichž je naopak nade vše pochybnost zřejmo, že z obou zmíněných vrchnostenských osob ani jedna ani druhá nevybočila z mezí svého úředního výkonu vůči obžalovanému způsobem, který by mohl přijíti v úvahu jako čin trestný, zejména jako přestupek podle §u 312 tr. zák. Jeví se tudíž právně pochybeným stanovisko, že v daném případě řečené vrchnostenské osoby nebyly účastny ochrany, přiznané jim jinak předpisy §§u 68 a 312 tr. zák., proto, že osoba je urážející byla náhodou rovněž osobou vrchnostenskou ve smyslu §u 68 tr. zák. a nacházela se v rozhodné době podle rozsudkového zjištění ve výkonu své služby.

Čís. 2050.

Maření exekuce (zákon ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.).

S hlediska §u 3 zákona jest lhostejno, zda byla exekuce povolena právem či neprávem; stačí formálně platný exekuční úkon.

I věci zastupitelné mohou býti předmětem exekučního práva zástavního, bylo-li při zájemném popsání uvedeno jich množství.

Pod ustanovení §u 3 zákona spadá i výměna zabavené věci za jinou.

(Rozh. ze dne 20. srpna 1925, Zm I 463/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v České Lípě ze dne 17. dubna 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem §u 3 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost, uplatňující proti rozsudku pouze důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř., dovozuje, že v tomto případě nelze užítí trestního ustanovení §u 3 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., protože a) z exekučního zabavení vagonu rákosí u obžalovaného vůbec prý nevzniklo exekuční zástavní právo pro vymáhajícího věřitele, ježto prý »neurčité množství věci zastupitelné«, jakým je vagon rákosí, není způsobilým předmětem práva zástavního vzhledem k ustanovení §§u 371 a 448 obč. zák.; b) že vedení exekuce (zabaveného vagonu rákosí) v tomto případě bylo nepřipustné, ježto prý dlužník (obžalovaný) uzavřel se svými věřiteli po vzniku exekučního titulu vymáhajícího věřitele (firmy B.) soudem schválené vyrovnání, jímž byl také vymáhající věřitel odkázán pouze na vyrovnací kvotu; dále proto, c) že exekuční právo zástavní, založené zabavením, jest neplatné, ježto vagon rákosí je vlastnictvím manželky obžalovaného, nikoli stěžovatelovým a posléze proto d) že hodnota zbytku rákosí činila méně než 300 Kč a následkem toho rákosí samo bylo vyloučeno z exekuce podle ustanovení §u 251 čís. 6 ex. ř. Zmateční stížnost má za to, že v tomto případě nemůže býti řeči o maření exekuce jednak proto, že tu není platného zabavení, jednak proto, že (i kdyby se připustilo, že exekuční právo zástavní vzniklo), nelze prý říci, že obžalovaný rákosí odstranil, poněvadž je prostě vyměnil za jiné.

S náhledem zmateční stížnosti nelze souhlasiti: Stěžovatel přehlíží, že pro trestnost bezprávných dispozic dlužníkových s věcí zabavenou, jímž má zabrániti předpis §u 3 zák., jest lhostejno, zda byla exekuce (tu exekuční zabavení) povolena a provedena právem či neprávem, zda je vedení exekuce v daném případě právně přípustno čili nic. Stačí, je-li tu f o r m á l n ě platný exekuční úkon, poněvadž účel trestního ustanovení §u 3 zákona jest zřejmě ten, by úřední opatření exekuční byla chráněna proti svémocnému nakládání s věcí, opatřením takovým postiženou. Tak dlužno souditi jednak ze znění §u 3 zákona, který nerozeznává, byla-li exekuce povolena meritorně právem čili nic, a zakazuje prostě komukoliv — nejen dlužníkovi — by neodstraňoval z úředního opatření předmětů úřadem nebo z jeho příkazu zabavených nebo do vnucené správy daných (byť se to nedělo v úmyslu a za podmínek uvedených v §u 1 zákona), jednak z úvahy, že předpisy formálního (exekučního a procesního) práva jest dostatečně o to postaráno, by nebyla

prováděna exekuce nepřipustná nebo bezprávná. Stačí pro projednávání případ vzhledem k obsahu zmáteční stížnosti poukázat na předpisy §u 39 čís. 2 ex. ř., jde-li o předměty z exekuce vyňaté, §§y 35 a 36 ex. ř., jde-li o odpor proti vymáhanému nároku nebo jeho vykonatelnosti, § 37 ex. ř. upravující exekuční intervenci — vesměs předpisy, poskytující možnost, by exekuce, neprávem povolená nebo vedená, byla odstraněna opětovným usnesením soudním na návrh strany neb i z moci úřední, po případě po úspěšně provedeném sporu. Nelze zajisté připustiti náhled, že posouzení právní dovolenosti exekuce po meritorní stránce přísluší exekutovi nebo jiné osobě s tím účinkem, že se jim ponechává na vůli, by nedbali formálně platně provedených exekučních úkonů tím, že dle vlastního uznání nakládají s věcmi do exekuce pojatými, zejména zabavenými. Trestní ustanovení §u 3 zákona nemůže mít za účel, by v trestním řízení se rozhodovalo o připustnosti nebo nepřipustnosti exekučního úkonu, nýbrž jedině, by poskytlo účinnou ochranu autoritě úřadu v jeho veřejných opatřeních a tato ochrana jí přísluší bez ohledu na meritorní správnost nebo nesprávnost dotyčných opatření tím spíše, když pro uplatňování nesprávnosti jsou postiženému poskytnuty jiné právní prostředky.

V tomto případě jest zjištěno, že exekuční zabavení vagonu rákosí, jež tenkrát bylo v moci obžalovaného, bylo provedeno dne 2. dubna 1924 exekučním orgánem okresního soudu v Mimoně zápisem do protokolu a popsáním udáním váhy, čímž vzniklo formálně platné exekuční právo zástavní. Dále jest zjištěno, že obžalovaný o zabavení věděl a přes to rákos úmyslně prodal, tedy jej odstranil, by s ním úřad nemohl nakládati. Tím splnil všechny náležitosti skutkové podstaty přestupku §u 3 zákona, pro nějž byl právem odsouzen. Že obžalovaný pouze vyměnil zabavený vagon rákosí za jiný, soud nezjistil, naopak prohlašuje obhajobu obžalovaného v tom směru výslovně za nepravdivou. Ostatně by se taková svémocná dispozice zabavenou věcí přičila zákazu §u 3 stejně jako bezprávný prodej rákosí vůbec, jak správně dovodil již první soud. K vývodům zmáteční stížnosti budiž jen k vůli úplnosti podotknuto, že předmětem mobilární exekuce jsou podle §u 249 ex. ř. zásadně všechny hmotné věci, tedy i věci zastupitelné, takže i na těchto věcech může vzejíti platné exekuční právo zástavní, předpokládaje, že při zájemním popsání bylo uvedeno jich množství, což se zde stalo. Námitka odst. a) jest tedy zcela lichou. Námitky proti exekučnímu zbavení, uvedené v odstavci b), c), d) mohl by obžalovaný jako dlužník uplatňovati, jak již bylo shora řečeno, pouze podle předpisů exekučního řádu (§§y 35, 36, 37, 39 čís. 2 ex. ř.) na příslušném soudě, nikoli ve zmáteční stížnosti proti odsuzujícímu trestnímu rozsudku, pro nějž je úplně lhostejno, byla-li exekuce vedena meritorně právem čili nic (srv. rozh. Sb. n. s. č. 64).

Čís. 2051.

**Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).
Netřeba uváděti ve výroku rozsudku, v čem záleží pobuřování (§ 14 čís. 1 zákona) a jakým způsobem pachatel pobuřoval; s hlediska §u 260 tr. ř. stačí, je-li znění pobuřující řeči uvedeno v důvodech.**